

SOCIETAT ▶ CERDANYA/ALT URGELL

Puigcerdà accelera la construcció del centre cívic per obrir-lo per fases

► L'Ajuntament vol iniciar ja les obres per estrenar el gimnàs i els carrils de cúrling l'any que ve

MIQUEL SPA PUIGCERDÀ

■ L'Ajuntament de Puigcerdà ha donat un impuls al projecte de construcció del centre cívic esportiu adjacent a la pista de gel amb l'objectiu que es pugui començar a aixecar al més aviat possible. L'actuació arrossega un retard de dos anys, ja que el consistori tenia previst que s'iniciés durant el primer semestre del 2017 i així ho va reflectir en els pressupostos.

Després d'adjudicar la primera fase de les obres, que comporten la construcció de la planta baixa, i preveure per als pròxims dies els concursos públics per a la segona i tercera, el consistori s'ha fixat un termini d'entre un i dos mesos perquè s'iniciïn les obres. Les tres primeres fases del projecte suposen una inversió del voltant 1.150.000 euros que aporten el consistori i el Club Poliesportiu. Tota l'obra tindrà un cost final previst del voltant dels quatre milions d'euros.

Les primeres fases de l'actuació inclouen el moviment de terres, la creació dels fonaments i la cons-

El solar on es construirà el nou centre cívic i esportiu de Puigcerdà

trucció de l'estructura de la planta baixa, on s'ha de fer un nou gimnàs. Aquesta és la prioritat de l'equip de govern perquè l'actual gimnàs de la zona poliesportiva és l'equipament que ha quedat més desfasat. En aquesta planta baixa també s'hi han de fer dos carrils de gel per a cúrling per alliberar horaris de la pista de gel, que està

saturada d'activitats. La intenció de l'Ajuntament és que el gimnàs i els carrils de cúrling es puguin estrenar un cop acabades les tres primeres fases, de manera que es pugui usar el nou edifici mentre s'acaba de fer la resta.

La previsió de l'equip de govern és que aquesta part de les obres estiguin fetes durant l'any que ve.

Posteriorment, a la primera planta s'habilitarà un espai polivalent que funcionarà com a centre cívic, equipament que encara no té Puigcerdà a diferència dels seus nuclis agregats com ara Age o Villobent.

L'alcalde de Puigcerdà, Albert Piñeira, ha argumentat que és «un dels grans projectes de Puigcerdà; un sol edifici soluciona diferents mancances: a la planta baixa se situen els equipaments esportius que al poliesportiu estan més desfasats i a la primera planta, un espai multifuncional que pugui funcionar com a espai polivalent, que a Puigcerdà li falta per poder fer activitats a cobert».

Nova sala d'actes públics

La sala polivalent serà d'uns 600 metres quadrats i tindrà una platea retràtil i una caixa escènica de 150 metres quadrats. Aquest espai ha de fer servir perquè l'Ajuntament no hagi de llogar tants dies el Casino Ceretà per organitzar-hi activitats ni utilitzar tant la sala de convencions del Museu Cerdà.

El Pirineu de Lleida es promou a la fira turística d'Utrecht, sobre ciclisme i senderisme

REDACCIÓ BELLVER DE CERDANYA

■ El Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida promou a aquesta setmana l'oferta de natura i de turisme actiu del Pirineu i les Terres de Lleida a la Fiets en Wandelbeurs, que se celebra a la ciutat holandesa d'Utrecht.

Segons fonts del Patronat, aquesta fira s'ha consolidat els darrers anys com la més important dels Països Baixos en turisme actiu i està especialitzada en ciclisme i senderisme. L'acció de promoció dona resposta a l'interès creixent entre la població dels Països Baixos per les vacances actives i per aspectes com la sostenibilitat, el respecte al medi ambient i la conservació del paisatge.

El Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida manté una presència destacada al saló holandès per promocionar l'oferta turística de Lleida i de manera específica la relacionada amb el turisme actiu i el de natura. El turista holandès ocupa el quart lloc en el rànquing de visitants al Pirineu de Lleida, darrere del francès, l'alemany i el britànic.

AJ LA SEU

La Seu posarà paviment flexible per evitar la deformació per les arrels

► L'Ajuntament de la Seu d'Urgell ha aprovat un projecte de reparació de les voreres del carrer de l'Orri, les rajoles del qual s'aixequen a causa de la pressió de les arrels dels arbres. Segons ha informat el consistori, l'arranjament d'aquestes voreres «té com a objectiu millorar la seguretat dels vianants d'aquesta zona». Així, les obres reforçaran les voreres i alhora permetran el moviment dels arbres que hi ha plantats mitjançant un paviment flexible en la seva base, és a dir, a la zona anomenada escocell. La superfície d'actuació és de prop de 500 m². El pressupost de l'obra és 61.783,65 euros.

AJ LA SEU

La cúpula Gustum s'instal·la a la Seu i a Bellver

► La sala polivalent de la zona esportiva de la Seu ha aconseguit aquesta setmana la Cúpula Gustum, un espai inflable i semiesfèric de 4,5 metres d'alçada, 6 metres de diàmetre i capacitat per a 30 persones que ofereix formació sobre zones rurals on s'elaboren molts dels productes bàsics de la dieta. Els alumnes de cinquè de primària han visitat la cúpula, que a partir de divendres serà a Bellver.

Herboristeria • Cosmètica • Macrobiòtica •

Centre Biològic

L'arrel

A MANRESA
Passeig de Pere III, 91
Tel. 93 874 61 06

• Productes Biològics • Llibres •

P
PARKING
GRATUIT

**Remeis Florals
de Bach**

Solucions naturals per
equilibrar la ment i el cos

arrelarrel@hotmail.com

Busca'ns al facebook

ALIMENTACIÓ ESPECIAL – PRODUCTES BIOLÒGICS – COSMÈTICA – CUINA VEGETARIANA – MACROBIÒTICA – ASSESSORAMENT EN DIETES

NECESSITA FINANÇAMENT?
Vingui al BSA

Ser el propietari del seu cotxe pot començar aquí i ara...

Un banc **diferent** **A** Banc Sabadell d'Andorra   www.bsa.ad

La manifestació amb motiu del Dia de la dona se suspèn

El Comú d'Andorra la Vella no veia adient l'itinerari perquè afectava el trànsit i això obliga a fer una concentració

ANDORRA | [pàgina 10 i 11](#)

L'A i PS presenten recurs contra la Llei de la Funció Pública al Tribunal Constitucional

ANDORRA | [pàgines 7](#)

JONATHAN GIL

El 86% de la població que cuida d'un familiar concilia amb la feina

AVUI ÉS NOTÍCIA | [pàgina 3](#)

El Comú posarà un arc amb leds a l'avinguda d'Enclar

ANDORRA | [pàgina 12](#)

OPINIÓ

JOAN PERUGA
Historiador i novel·lista

Dones i política

CARINE MONTANER R.
Número 2 de la llista territorial de Tercera via a Sant Julià

La importància del talent femení en política i arreu!

*Un horitzó de PROGRÉS
per retrobar l'ESPERANÇA.*

T'ajudem a complir els teus bons propòsits

Aquest any **APRIMA'T**
SENSE PASSAR GANA

Sota control mèdic

T. 00 376 822-333 T. 00 376 800-040
C/ Bonaventura Armengol, 10 ed. Monclar, Esc 2, PI 1-3 (ANDORRA)

nova
aparatologia

MÈDIC AND BEAUTY
antiaging medicina estètica obesitat

CRIOLIPOLISIS

Elimina el greix localitzat de les zones més rebels

C. Bonaventura Armengol, 10 Esc. B. 1er-4t AD 500 Andorra la Vella
PRIMERA VISITA GRATUÏTA
(presentant aquest anunci)
Informació i petició d'hores Tel: 00 376 800040

Estacions

L'Hotel Iglú torna a reproduir obres del Museu Carmen Thyssen Andorra

En aquesta ocasió no té habitacions per la poca neu i les altes temperatures d'aquest any

Agències
ANDORRA LA VELLA

Una mostra única, efímera, que només es podrà veure mentre el fred aguanti el gel. Una vegada més Grandvalira, concretament el sector de Grau Roig, ha construït l'Hotel Iglú que per segon any consecutiu també compta amb la reproducció de diverses obres de l'actual mostra que es pot visitar al Museu Carmen Thyssen Andorra. L'espai, que aquesta vegada no té habitacions per la poca neu i les altes temperatures de la temporada, està a tocar de pistes i permet que els esquiadors puguin descansar una estona a l'interior a la vegada que visiten una part del museu. Concretament es poden veure reproduïdes un total de quatre obres procedents de la mostra *Femina feminae*, esculpides sobre el gel i en relleu i també en una petita equivalència en colors sobre el gel per poder observar l'obra original.

La inauguració de l'iglú va comptar ahir a la tarda amb la participació de la baronessa Carmen Thyssen, el director del museu, Guillermo Cervera, i la ministra de Cultura, Joventut i Esports, Olga Gelabert. "La singularitat de cada obra i el protagonisme individual de cadascuna

La baronessa Carmen Thyssen i el director del museu, Guillermo Cervera, durant la inauguració de l'Hotel Iglú.

és l'element diferenciador que es representa a l'iglú i al museu", va subratllar Cervera, que va voler emfatitzar que és l'únic iglú del món que compta amb obres d'art. Per la seva part, la baronessa es va mostrar molt satisfeta pel resultat final i va ressaltar que "és una bellesa poder pujar cada any", ja que és "difícil i complicada la construcció de l'espai".

Precisament un dels responsables que l'iglú sigui una reali-

tat, Álex Fernández, va explicar que enguany ha estat especialment difícil poder-lo fer realitat per la falta de neu. La construcció es comença premsant la neu que s'acumula dins d'uns grans globus i se li va donant forma. Fernández, que des de fa cinc anys s'ocupa de la construcció i la decoració de l'iglú, destaca que les parets són d'aproximadament quatre metres de gruix i que fa prop d'un mes i mig que es

va començar a construir. "Anem traient la neu compactada i fem relleus per donar forma a l'obra original del museu", explica una de les artistes que ha fet realitat les reproduccions sobre el gel, Itziar Badenas. La inauguració també va comptar per segona vegada amb la presència del mestre pastisser Christian Escribà, que va fer un pastís expressament per a l'ocasió que va regnar al centre de l'iglú.

Escaldes-Engordany

Caldea obrirà la primera sala de joc virtual al Principat

Redacció
ANDORRA LA VELLA

Caldea ha tancat un acord amb l'empresa Zero Latency per crear un circuit de realitat virtual als locals situats a la planta baixa. El centre podrà oferir paquets que combinaran l'accés a les àrees de banys d'aigües termals amb aquesta nova experiència de realitat virtual. L'innovador circuit estarà actiu a partir del pròxim mes de juliol en un espai de 350 m² situat a la planta baixa d'Inúu. Zero Latency ofereix una experiència de realitat virtual amb multi-jugador simultani. L'acció té lloc en una zona de joc real en la qual fins a vuit jugadors poden moure's amb llibertat i veure's els uns als altres. Tot això es dona gràcies a un equipament especial i a sensors situats de forma estratègica a l'entorn recreatiu. Per la seva banda, les armes simulades que s'utilitzen al joc, batejades com a *Blackbird*, han estat fabricades per mitjà de la impressió 3D. Zero Latency començarà les properes setmanes les obres de condicionament de l'espai lúdic, així com la instal·lació de tots els equipaments necessaris de climatització i altres elements d'ambientació.

Educació

Més de 600 alumnes participen en el concurs 'WhatsApp relats'

Redacció
ANDORRA LA VELLA

El ministre en funcions d'Educació i Ensenyament Superior, Eric Jover, va lliurar ahir els premis als guanyadors de la tercera edició de *WhatsApp relats*, juntament amb l'alcalde de la Seu d'Urgell, Albert Batalla; el president de l'Associació Llibre del Pirineu, Isidre Domenjó, i l'inspector en cap adjunt del departament d'Educació de Serveis Territorials de Lleida, Josep Serentill. L'acte va tenir lloc a l'Auditori Rocafort de Sant Julià de Lòria.

El primer premi va ser per a Eric Barja Boó, del col·legi Janer, el segon, per a Maria Villoria González, de l'Institut Joan Bru-

dieu de la Seu d'Urgell, i el tercer, per a Leonardo Paccagnella, de l'Agora Internacional School Andorra. La tercera edició de *WhatsApp relats* ha aplegat 661 alumnes participants de dotze centres escolars, sis de territori andorrà i sis de les comarques veïnes. Jover va destacar que "fer relats amb aquest format tecnològic és una manera de cercar noves utilitats a l'aplicació, i això és molt positiu".

El jurat, format per persones de l'àmbit de la cultura literària d'ambdós costats de la frontera, va escollir deu relats finalistes. El guanyador rebrà una tauleta tàtil, el segon un rellotge intel·ligent i el tercer, una motxilla amb car-

regador solar. A més, es regalarà un lot de llibres per als centres dels tres primers alumnes i els altres set finalistes rebran com a obsequi uns auriculars sense fils. L'acte va comptar amb la presència de l'escriptor Màrius Serra, que va desplegar una activitat d'escriptura i creativitat interactiva adreçada als joves estudiants que s'hi va donar cita.

WhatsApp relats és un concurs de narracions breus adreçat a alumnes de quart curs de segona ensenyança i nivells equivalents dels centres de l'Alt Pirineu, Aran i del Principat. A través d'aquesta aplicació, els professors reben un missatge amb el tema del concurs i els docents el posen en coneixe-

Els premis es van lliurar ahir a la tarda a l'Auditori Rocafort.

ment dels alumnes, que disposen d'una hora per escriure un microconte d'un màxim de 100 paraules que han d'enviar com a missatge de WhatsApp a un número determinat. Aquest any, el títol de la temàtica ha estat *Perdona, m'he equivocat*.

Les entitats que organitzen el concurs són l'Associació del Llibre del Pirineu, el Servei Educatiu de l'Alt Urgell-Cerdanya i el ministeri d'Educació i Ensenyament Superior, amb la col·laboració del Consell Comarcal de l'Alt Urgell i l'ajuntament de la Seu d'Urgell.

Pirineus

Cerdanya

Trobada d'Igers per promocionar les excursions amb raquetes de neu

Les estacions d'esquí nòrdic del Pirineu lleidatà van vendre l'any passat 15.491 serveis

Redacció
LLES DE CERDANYA

Una quarantena d'Igers (nom amb què es denominen els aficionats a l'aplicació per a mòbil Instagram) van participar diumenge a l'Instawalk que va tenir lloc a l'estació d'esquí nòrdic de Lles de Cerdanya per promocionar les excursions amb raquetes de neu. La trobada, organitzada per la Diputació de Lleida mitjançant el Patronat de Turisme, el Consell Comarcal de la Cerdanya, l'estació de Lles de Cerdanya i Tot Nòrdic, tenia com a objectiu promocionar la pràctica de les raquetes de neu, que tenen un nombre cada vegada més gran d'aficionats.

L'esquí continua representant l'esport més multitudinari quant a l'activitat a l'hivern a les comarques del Pirineu de Lleida, però cada vegada hi ha més persones aficionades a fer excursions amb raquetes de neu. La temporada 2016/2017 el conjunt d'estacions d'esquí nòrdic del Pirineu de Lleida van vendre 15.491 serveis de raquetes

Una quarantena d'"instagramers" van participar a la trobada a Lles de Cerdanya.

de neu i la darrera temporada 2017/2018 la venda de serveis de raquetes es va incrementar un 14,6%, fins als 17.755 serveis. En canvi, la venda de forfets de nòrdic va ser d'uns 59.000 en cada temporada entre totes les estacions d'esquí

de fons del Pirineu de Lleida. El Refugi Cap de Rec de l'estació de Lles de Cerdanya ha estat el punt de trobada, on han estat rebuts pel director de l'estació de Lles de Cerdanya, Ramón Selles, la coordinadora de l'oficina de Turisme del Consell Comar-

cal de La Cerdanya Maria Faura i el director del Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida, Juli Alegre. Després de l'excursió per la ruta dels Afrons ha tingut lloc el dinar, amb productes locals ofert per l'organització en el mateix Refugi de Cap de Rec.

Partits

Compromís aposta per una regidoria de la dona

Redacció
LA SEU D'URGELL

Compromís x la Seu ha assumit el repte de la creació d'una nova regidoria de la dona que serviria per treballar per la plena igualtat d'oportunitats en tots els àmbits. Aquesta regidoria es crearia per aconseguir tres objectius: vetllar pel compliment dels drets de les dones; treballar per prevenir qualsevol discriminació i violència sobre les dones, i garantir que qualsevol dona que pateixi una situació de violència rebi l'atenció més adequada. "Tota dona, tingui l'edat que tingui, té dret a la igualtat d'oportunitats en tots els àmbits de la societat: acadèmic, professional, laboral, social, cultural, esportiu, econòmic... i dret en l'accés, en el desenvolupament, en la presència i en la visibilitat", afirma Compromís. Aquesta formació troba que des de l'administració cal vetllar perquè els drets fonamentals siguin respectats.

Pallars Sobirà

Lectura de poemes per celebrar el Dia de les Dones a Sort

Agències
SORT

Una lectura de poemes a càrrec dels alumnes de 4t d'ESO de l'Institut Hug Roger III de Sort va donar el tret de sortida als actes institucionals en commemoració del Dia Internacional de les Dones, al Pallars Sobirà. L'acte es va organitzar al Consell Comarcal del Pallars Sobirà i va comptar amb la lectura del manifest *Reivindiquem els feminismes. Som aquí. Som 8 de març*. Coincidint amb la Commemoració del Dia Internacional de les dones s'ha estrenat l'exposició: *La lluita per l'oportunitat de viure*, a l'Arxiu Comarcal del Pallars Sobirà a Sort. L'exposició, organitzada conjun-

Alumnes de l'Institut Hug Roger III van llegir poemes durant l'acte institucional.

tament per l'Institut Català de les Dones i el Memorial Democràtic, reconstrueix alguns episodis de la vida de les dones des del 1931

fins al 1978. La biblioteca de Sort ha fet un recull de novetats bibliogràfiques al voltant de la dona i el feminisme.

Promoció

La Fira de Sant Ermengol, exemple d'innovació

La tinent d'alcalde de Promoció del Municipi de l'Ajuntament de la Seu, Mireia Font, va participar ahir en la Jornada Local-Hub organitzada pel Patronat de Promoció Econòmica de la Diputació de Lleida i l'Ajuntament de Torrefarrera. Font va prendre part en la taula rodona titulada *Noves fires vs. Tradició* inclosa en aquesta jornada intermunicipal de Promoció Econòmica celebrada a Lleida, per explicar l'exemple de la Fira de Sant Ermengol.

Cultura

Patrimoni mundial

Entorns: amb la Unesco, les presses

El coordinador de la candidatura, Joan Reguant, adverteix que cal tramitar els vuit perímetres pendents

A. Luengo
ANDORRA LA VELLA

La precandidatura a patrimoni mundial de la Unesco que sota el lema Els testimonis materials de la construcció del Copríncipat d'Andorra inclou onze monuments nacionals més el conjunt catedralici de la Seu i el castell de Foix es va presentar ahir oficialment a Casa de la Vall en un acte institucional presidit pel cap de Govern, Toni Martí, i amb la presència dels alcaldes de la Seu, Albert Batalla, i Foix, Norbert Meler. Així que la precandidatura ja existeix més enllà dels despatxos.

Aquesta és la bona notícia. La dolenta, que tot i els bons auguris –“Ens avalen els arguments científics, som un cas únic i excepcional que no està representat a la llista del patrimoni mundial, i complim els criteris d'autenticitat i integritat”, sosté– el coordinador de la candidatura, Joan Reguant, va ser també claríssim en el que sembla el taló d'Aquil·les d'aquesta aventura: “Un aspecte importantíssim per ingressar al patrimoni mundial és que puguem demostrar que els béns que hi presents estan degudament protegits”.

És de sentit comú: béns pretesament excepcionals requereixen una protecció òbviament excepcional. Ho estan els onze monuments que hi postula l'executiu? La realitat és que només tres d'aquests onze béns –el jaciment de la Margineda, l'església de Santa Coloma i la zona arqueològica del roc d'Enclar– disposen ara mateix de l'entorn de protecció definitiu. Els altres vuit –Casa de la Vall, Sant Joan de Caselles, Sant Romà de les Bons, Sant Martí de la Cortinada, Sant Climent de Pal, Sant Serni de Nagol, Sant Miquel d'Engolasters i la torre dels Moros– s'han de conformar de moment amb els 20 metres de perímetre cautelar, 20, que estableix la llei del patrimoni cultural després de la reforma impulsada el 2014 pels comuns afins a DA i aprovada pel Consell General.

N'hi hauria prou amb

Reguant, en el parlament que va fer ahir al saló dels Passos Perduts de Casa de la Vall en la presentació oficial de la precandidatura.

El veredict de la Unesco, el 2023

Estiu del 2023. Aquest és l'horitzó més realista perquè la candidatura que lidera Andorra sigui avaluada pel comitè del patrimoni mundial de la Unesco i sapiguem si afegim a la llista un tercer bé –o millor dit, un conjunt de béns– després de la Vall del Madriu –paisatge cultural des del 2004– i les falles –patrimoni immaterial des del 2015. El que es va presentar ahir és tècnicament la precandidatura, un document de 100 pàgines elaborat per una quinzena de tècnics –historiadors, arqueòlegs, arxivers, sociòlegs i museògrafs. El pas següent consistirà a elevar els béns de la candidatura a la llista indicativa de cadascun dels tres estats que participen en la candidatura. Un pur tràmit, advertia ahir Reguant, però un requisit indispensable per formalitzar la intenció d'optar a patrimoni de la

humanitat. Andorra ho farà de forma immediata, França s'hi podria afegir aquesta mateixa primavera, i Espanya, a la tardor. En aquesta mena de nevera que són les llistes indicatives s'hi han d'estar com a mínim un any, temps que s'aprofitarà per redactar el document definitiu, un patracol d'un miler de pàgines que serà el decisiu per convèncer el comitè del patrimoni mundial –i cal esperar que per enllestir els entorns de protecció. Com que les candidatures s'han de presentar necessàriament cada 31 de gener, segons aquest calendari no seria fins a principis del 2021 que l'expedient no arribaria efectivament a la Unesco, que habitualment deixa passar un altre any i mig abans de fer-lo avaluar pel comitè. Així que ja ho veuen: en tornem a parlar el juliol del 2023.

aquests 20 metres cautelars, 20, per convèncer la Unesco que tenim eficaçment protegits els béns que pretenem que ingressin al patrimoni mundial? “Hem d'esperar que quan finalment presentem la candidatura el Govern i el ministeri hagin tingut el temps i la capacitat

per enllestir aquests entorns, que tots els béns que presentem disposin d'un perímetre com el que ja tenen Santa Coloma i la Margineda, amb una reglamentació específica, amb criteris urbanístics i arquitectònics, la zonificació reglamentària... Tot això és evidentment

molt més consistent, molt, que un perímetre cautelar de 20 metres. Hem d'anar, en fi, cap als entorns definitius”.

Arribat el cas, i posats en la pitjor de les tessitures, la Unesco hauria de valorar si amb aquests 20 metres, 20, es compleix el requisit de prote-

gir degudament el bé, i un dels criteris que acostuma a tenir molt en compte, diu Reguant, és l'existència d'una zona tampó o d'esmortiment al voltant del monument. I no sembla que en el perímetre cautelar de 20 metres, 20, hi càpiga cap espai que mereixi el nom de zona d'esmortiment.

Dit això, convé afegir que, segons el mateix Reguant, el ministeri n'és “conscient” i que per això té ara mateix en tràmit els entorns d'“alguns dels vuit monuments encara amb el perímetre cautelar”. La realitat és que és tan sols un, el de Sant Serni de Nagol, i que aquest curs està previst iniciar-ne la tramitació de sis més. En un calendari realista, haurien d'estar enllestits abans del 31 de gener del 2021, que és la data que el

“Hem d'esperar que el ministeri tingui la capacitat d'enllestir els entorns”

La candidatura es presentarà a la Unesco el 31 de gener del 2021

coordinador de la candidatura va avançar com a més probable per presentar el patracol a la Unesco. No sembla un calendari especialment estressant. Però quan parlem dels entorns de protecció convé no oblidar els antecedents ni l'hemeroteca. I el que els uns i l'altra ens diuen és que des del 2014 s'han aprovat tres entorns, tres, l'últim dels quals –el de Sant Marc i Santa Maria d'Encamp– fa tan sols quinze dies. El que planteja Reguant i la candidatura de la Unesco és que el ministeri tramiti i aprovi en menys de dos anys vuit entorns de protecció, el triple dels que ha sigut capaç de gestionar des del 2014. No és que sigui impossible, però convindrà el lector que és pràcticament una qüestió de fe.

PATRIMONI | RECUILL ONZE BÉNS AL PAÍS, AMB LA CATEDRAL DE LA SEU I EL CASTELL DE FOIX

L'acte de tret de sortida de l'encara precandidatura va aplegar una munló d'autoritats andorranes, franceses, espanyoles i experts implicats en la redacció del dossier. FERNANDO GALINGO

El Coprincipat, en camí a la Unesco

El 2023, data més optimista per a la possible inclusió a la llista de patrimoni mundial ■ Govern escenifica l'inici del recorregut en un acte en què Martí exhorta a “no renunciar a la història per no renunciar al futur”

A. DORAL
Andorra la Vella

Es tractava d'escenificar l'inici del recorregut de l'encara precandidatura perquè la Unesco reconegui com a Patrimoni de la Humanitat la construcció del Coprincipat, un fet històric sustentat en tretze béns –onze a Andorra, amb la catedral de Santa Maria a la Seu d'Urgell i el castell de Foix–. L'objectiu va aplegar a Casa de la Vall responsables institucionals dels territoris implicats, amb el cap de Govern en funcions, Toni Martí, i la subsíndica, Mònica Bonell, com a amfitrions. Escenificació de l'inici del que encara serà un llarg recorregut: el coordinador de la candidatura, Joan Reguant, va estimar que en les perspectives més optimistes la candidatura no arribaria a l'assemblea general de la Unesco fins al 2023. Exigències de la molta feina que queda per dur a terme per aixecar una proposta sòlida i del particular “vocabulari” que es parla a “l'univers Unesco”, és a dir, de totes les exigències, terminis i requisits que ha de complimentar.

La falta d'entorns de protecció pot deixar coixa la candidatura

Dels onze béns andorrans que inclou la candidatura només els jaciments de la Margineda i el Roc d'Enclar i l'església de Santa Coloma tenen els perímetres de protecció delimitats. El temps que queda per formalitzar la candidatura –un any i mig– Govern “pot facilitar” que es decretin els que falten, va apuntar Reguant. I ho facin redactant uns perímetres “amb consistència”. Una perspectiva més que optimista perquè s'avanci en un període tan curt un tema que té tres lustres de retard. Però de no fer-se així, va admetre implícitament el coordinador de la candidatura, la falta de perímetres de protecció decretats –més enllà dels 20 metres cautelars– seria un punt feble de la proposta. “La Unesco respecta la jurisdicció dels estats” i Andorra pot enviar el perímetre cautelar, però la Unesco “valorarà si s'estima suficient o no”.

QUÈ HA DIT

Joan Reguant

COORDINADOR DE LA CANDIDATURA

“No es va encertar deixant els entorns a 20 metres, és a totes llums inconsistent”

En tot cas és al mateix Reguant a qui –a títol personal, va insistir– li sembla que és insuficient. “Jo crec que algun dia algú decidirà modificar la llei perquè no es va encertar deixant-lo en vint metres, que és a totes llums inconsistent.” Cosa que, com a expert en patrimoni, va recordar, ja va manifestar als membres del Consell en el moment en què es va modificar la llei per reduir el perímetre cautelar, que abans era de 100 metres.

De moment, Martí va aprofitar aquest acte –on hi havia presència institucional francesa i espanyola, a banda de l'andorrana, on en canvi no hi havia cap rostre de l'oposició política– per fer una nova defensa del sistema institucional, que “ni els millors experts en política o en dret no haurien estat capaços de dissenyar”, i exhortar a “no renunciar mai a la nostra història perquè és renunciar al nostre futur”. El Coprincipat, va insistir, “no és només una qüestió històrica o de tradició”, sinó que “també fa un gran servei a l'Andorra actual”, que va desgarrar en l'existència dels tres sistemes educatius, “la facilitat per negociar i signar convenis de doble imposició” i com a “instrument cabdal perquè Andorra pugui fer sentir la seva veu” en un món global.

QUATRE ANYS DE FEINA

Arribar a l'acte d'ahir ha estat fruit de quatre anys de feina –tot i que l'alcalde de la Seu, Albert Batalla, va recordar que la idea ja tenia molt de recorregut precedent– i ha implicat quinze experts en diversos camps (de l'arquitectura a

la història). I és encara un llarg camí el que queda per endavant. Per començar, els tres països implicats han d'inscriure els béns a la llista indicativa de la Unesco, una mena de declaració d'intencions. França ho farà abans del proper 9 d'abril, però a Espanya el tràmit no s'acomplirà previsiblement abans de la tardor: de moment la Generalitat va validar la candidatura el 28 de febrer però ha de passar pel Consell de Patrimoni estatal, que no ho abordarà fins després de l'estiu.

En aquesta llista indicativa els béns han de romandre inscrits un any abans de poder disposar una candidatura. Un temps que, va recordar Reguant, de fet ja necessiten per elaborar el dossier perquè “és un gran projecte: no el vull vendre a pes, però són mil pàgines d'essència, no de rotllo”. I les candidatures sols es poden presentar cada 31 de gener, així que com a molt d'hora, estima Reguant, es presentaria el 31 de gener del 2021. I després la Unesco triga un any i mig a acceptar-la. O no. “Com a molt optimista podem parlar de l'estiu del 2023 perquè estigui inscrita.”

PROJECTE PER SER PATRIMONI MATERIAL

MARICEL BLANCH

►► El coordinador de la candidatura, Joan Reguant, explica els detalls del projecte, ahir.

El radi dels entorns protegits pot ser insuficient per a la Unesco

La candidatura, en el millor dels casos, podria ser inscrita a la llista l'estiu del 2022

ALBA CASANOVAS
ANDORRA LA VELLA
@albacasnovas

Pas a pas, no existeix cap altra manera d'aconseguir les coses. Ahir es va donar un més i es va presentar formalment la candidatura per aconseguir que els testimonis materials de la construcció del Coprincipat d'Andorra siguin declarats com a Patrimoni Mundial de la Unesco. En l'acte, encapçalat pel Principat, també es van fixar les pròximes fites del projecte que, en el millor dels casos, podria ser reconegut per la Unesco l'estiu del 2022. La candidatura, formada per 11 monuments del país, el Castell de Foix i el conjunt catedralici de la Seu d'Urgell, té molts punts forts, però un de debíl: l'organisme internacional té molt present els entorns protegits i els 20 metres que dicta l'actual legislació podrien no ser suficients. «Hem parlat amb

el Ministeri de Cultura i és conscient [d'aquesta mancança]», va indicar el coordinador de la candidatura, Joan Reguant, que va manifestar que el radi «s'ha de millorar», tot i que la Unesco respecta la normativa de cada país.

Es dona una altra circumstància a tenir en compte: ara com ara Andorra només té dues de les 11 construccions protegides, com són l'església de Santa Coloma i el Jaciment de la Roureda de la Margineda. No obstant això, el calendari que ha de superar la candidatura pot ser un gran aliat en aquest aspecte. Els tres països participants han d'incloure ara els monuments a la llista indicativa nacional, en la qual han de romandre almenys un any, segons les normes de la Unesco. El Principat ja ha fet aquest pas, però Espanya i França no el resoldran fins a la tardor. A més, la Unesco té un altre requisit: les candidates només es poden presentar cada 31 de gener. És a dir,

el projecte liderat per Andorra no podria ser inscrit fins al 31 de gener del 2021. Per tot plegat, «l'any i mig que tenim per treballar fins a presentar la candidatura pot facilitar que es decretin tots els graus de protecció», va indicar Reguant. En aquest sentit, el ministeri ja està tramitant diversos entorns protegits, com Sant Serni de Nagol i el Jaciment del Roc d'Enclar, i al febrer el Govern va aprovar els que resten: els de Sant Joan de Caselles,

Ara per ara el Principat només té dos monuments delimitats dels 11 que presenta al projecte

Sant Miquel d'Engolasters, Sant Climent de Pal, Casa de la Vall, Sant Martí de la Cortinada, Torre dels Moros i Sant Romà de les Bons.

En tots els béns del patrimoni mundial, s'exigeix el que la mateixa Unesco anomena zona d'esmortiment. «L'hem d'acompanyar d'un perímetre cartografiat i, per descomptat, l'hem de justificar», va precisar Reguant. Preguntat quin seria el grau de protecció idoni, el coordinador del projecte va opinar a títol personal que «els 100 metres de l'anterior legislació eren els adequats. El Govern no va encertar en reduir dels 100 metres als 20 el 2014. És inconsistent». Segui com sigui, el canvi només seria possible amb una modificació de la llei.

EXCEPCIONALITAT // A la candidatura es defensa l'excepcionalitat del Coprincipat a escala mundial i que no hi hagi res similar inscrit a la Unesco. Apro-

“

Joan Reguant

COORDINADOR DE LA CANDIDATURA

«Hem parlat amb el Ministeri de Cultura [sobre la distància establerta de 20 metres] i s'ha de millorar»

Toni Martí

CAP DE GOVERN EN FUNCIONS

«Ni els millors experts en política o en dret haurien estat capaços de dissenyar el que la història ha creat»

fitant l'avinentsa, el cap de Govern en funcions, Toni Martí, va fer una defensa aferrissada del model d'estat d'Andorra. «Ni els millors experts en política o en dret haurien estat capaços de dissenyar el que la història ha creat», va assegurar. L'alcalde de la Seu d'Urgell, Albert Batalla, va manifestar que la candidatura «té el relat i les condicions de singularitat correctes». També va reconèixer que la catedral de la capital urgellenca no podria ser patrimoni de la Unesco «tota sola» perquè «necessita uns estàndards d'excepcionalitat que no té. Andorra, sí». El mateix li passa al Castell de Foix i en el seu cas el projecte donarà un «impuls econòmic a tota la regió, sobretot en l'àmbit turístic», va indicar el seu alcalde, Norbert Meler.

LIDERATGE D'ANDORRA // Batalla va assenyalar la importància que sigui Andorra la que lideri el propòsit. «Li dona més viabilitat i possibilitats», va dir, al·legant que Espanya i França figuren entre els cinc països que més béns tenen inscrits a la Unesco. L'organisme, a més, té la voluntat de «redistribuir-los arreu del món», resa el seu ideari. Reguant va definir l'aliança entre els tres països com un «triangle màgic» per aconseguir que el llegat monumental del Coprincipat sigui Patrimoni de la Unesco. Després d'haver presentat la candidatura, que s'ampliarà de les 100 pàgines actuals a les 1.000, l'organisme pot tardar un any i mig més en oficialitzar-la. ≡

claus

1 Quatre anys de projecte

La idea de presentar una candidatura a la Unesco va sorgir fa anys, però es va materialitzar el 2015. Des d'aleshores s'ha treballat en un projecte que consta de 100 folis on s'explica la singularitat i el valor dels 13 monuments que el conformen.

2 Presentació de la candidatura

El següent pas és que els tres països participants compleixin amb una sèrie de tràmits administratius. El més important és inscriure els monuments a la llista indicativa nacional, on han de romandre un any com a mínim. El projecte també ha de créixer fins a les 1.000 pàgines.

3 Data única: cada 31 de gener

Les candidatures només es poden presentar cada 31 de gener. En el millor dels casos, es podria presentar el 2021. Des d'aquell moment, la Unesco pot tardar un any i mig en prendre una decisió i inscriure els monuments a la llista de Patrimoni Material.

4 Delimitar els metres de protecció

El Principat només ha delimitat l'entorn de protecció de dos dels 11 monuments que presenta a la candidatura, pel que haurà d'establir els que resten abans del 31 de gener del 2021 i, a poder ser, superant els 20 metres que actualment marca la Llei de patrimoni cultural.

5 Excepcionalitat a escala mundial

És important que Andorra lideri la candidatura perquè Espanya i França figuren entre els països que més béns tenen inscrits a la Unesco. Andorra encara no en té cap de Patrimoni Material i l'organisme vol redistribuir-los arreu del món.

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

JORNADA LOCAL HUB

La Fira de Sant Ermengol, exemple d'innovació

L'ajuntament intercanvia experiències i bones pràctiques a Lleida

►► La tinent d'alcade Mireia Font a la jornada Local Hub, ahir.

EL PERIÒDIC
LLEIDA

La tinent d'alcade de Promoció del Municipi de l'Ajuntament de la Seu d'Urgell, Mireia Font, va participar ahir a la Jornada Local HUB, organitzada pel Patronat de Promoció Econòmica de la Diputació de Lleida i

l'Ajuntament de Torrefarrera. Concretament, Font va prendre part en la taula rodona titulada *Noves fires vs Tradició*, inclosa en el programa de la trobada intermunicipal de Promoció Econòmica celebrada a Lleida.

La política urgellenca va explicar i compartir l'exemple de la mil-

lenària Fira de Sant Ermengol de la Seu d'Urgell «com un exemple d'innovació».

La tinent d'alcade de Promoció del Municipi de l'Ajuntament urgellenc ha intercanviat experiències i bones pràctiques respecte a l'esdeveniment econòmic amb responsables de la Fira de l'Oli de qualitat extra i Les Garrigues, i de la Mollerussa Drone Party, també iniciatives d'èxit, informa RàdioSeu.

LA TROBADA // Aquesta trobada del Local Hub va tenir lloc a l'Auditori de la Diputació de Lleida i va ser presentat per Rosa M. Perelló, presidenta de la Diputació, i Jordi Latorre, alcalde de Torrefarrera. La conferència inaugural, *Del continent al contingut*, va anar a càrrec d'Eduard Vicente, director de la Fira de Reus. Tot seguit, Joan Buchaco va parlar de *El valor de la cooperació* en l'àmbit local. Un altre dels àmbits que es va tractar va ser l'anomenat Gastro-Hub, una parada de gastro-networking amb tast de cafès i degustació dels productes artesans arrelats al territori.

La trobada també va tenir espai per a les experiències «amb valor afegit», com ara el *Fruiturisme, turisme de la fruita i el turisme agroalimentari*, *Gargar, donar vida a un poble no turístic* i *Projecte Gustum: sinèrgies entre la producció local i el territori*. ≡

breus

Lectura de poemes per Commemorar el 8M

MANIFEST ►Una lectura de poemes a càrrec dels alumnes de 4t d'ESO de l'Institut Hug Roger III de Sort va donar ahir el tret de sortida als actes institucionals en Commemoració del Dia Internacional de les Dones, al Pallars Sobirà. L'acte l'ha organitzat el Consell Comarcal del Pallars Sobirà i va comptar amb la lectura de manifest *Reivindiquem els feminismes. Som aquí. Som 8 de març*. Coincidint amb la data també es va estranar l'exposició *La lluita per l'oportunitat de viure* a l'arxiu comarcal del Pallars Sobirà, a Sort, organitzada pel Memorial Democràtic i l'Institut Català de les Dones.

Estrena de cine rodada al Pirineu català

'LES UNWANTED D'EUROPA' ►El productor català Lluís Miñarro estrena avui a Madrid la pel·lícula *Les unwanted d'Europa*, dirigida per Fabrizio Ferraro. El dia 15 s'estrenarà també a Barcelona. Produïda per Fabrizio Parente i Marcello Fagiani, la pel·lícula es va estrenar internacionalment en el passat 47è Festival Internacional de Cinema de Rotterdam (Holanda).

La cinta compta amb el suport de la RAI i va ser rodada al Pirineu català. Retrata un moviment bidireccional pròxim a ls esdeveniments actuals a Europa.

eco
serveis SL

www.ecoservei.ad

ecoserveis@andorra.ad +376 814 394

Neteges
de vidres i
acrobàtiques

Xavier Pintó, cap de llista d'Esquerra a Plans de Sió

Xavier Pintó i Serra serà el candidat d'ERC a l'Ajuntament de Plans de Sió a les properes eleccions municipals del 26 de maig. És la primera vegada que Pintó, alcalde des del 2015, es presenta per la llista republicana. Pel candidat "la ciutadania ha de ser la base de tota política municipal, basant-se sempre en la transparència la igualtat".

El candidat a l'alcaldia per ERC

FOTO: Lúdia Sabaté / Els ponents de la taula rodona celebrada ahir

Torrefarrera debat sobre el judici als presos polítics

Torrefarrera va acollir ahir una taula rodona amb els advocats Carles López, Simeó Miquel i David Gil per debatre sobre el judici als presos. Els ponents van refle-

xionar sobre a qui estan jutjant, què cal esperar d'aquest judici i què caldrà fer després. El debat es va celebrar a la sala d'actes de l'ajuntament.

El Consell del Segrià inicia un procés sancionador contra Alesa

El Consell Comarcal del Segrià ha iniciat un procediment de règim sancionador a ALESA per incompliment del contracte, ja que no aporta la documentació econòmica i comptable ni les auditories que exigeix el plec de condicions del contracte de servei de menjador escolar, segons explica el Comú. La formació recorda que porta dos anys demanant aquesta documentació i es mostren satisfets de què el Consell "digui a l'empresa que no es pot seguir saltant el contracte i amagant els seus marges de beneficis".

La candidatura a Patrimoni Mundial del Coprincipat andorrà podria arribar el 2023

La candidatura transfronterera a Patrimoni Mundial sobre els testimonis materials de la construcció del coprincipat andorrà, conformada per tretze edificis i d'entre els quals hi ha el de la Catedral de la Seu d'Urgell i el del Castell de Foix, podria entrar a formar part de la llista de la UNESCO l'estiu de l'any 2023. La Casa de la Vall d'Andorra, que representa l'element central d'aquesta proposta, va acollir ahir dijous l'acte de presentació d'aquest projecte que, simbòlicament, ha servit per formalitzar l'impuls dels territoris implicats per aconseguir fer-lo realitat. Precisament, la Generalitat l'ha validat recentment i ara s'espera que l'Estat espanyol l'inclougui a la seva llista indicativa.

La proposta inclou la Catedral de la Seu d'Urgell

La presentació d'aquesta precandidatura a Patrimoni Mundial és la culminació de la feina que s'ha anat duent a terme des del 2015. En aquest sentit, el coordinador del projecte, Joan Reguant, va explicar que durant aquest període s'ha analitzat l'excel·lència i l'autenticitat de la proposta, criteris que valora la UNESCO a l'hora d'avaluar la pos-

Balaguer vol comprar la casa de 'l'Escrivana', a mans del Govern per una herència intestada

La Paeria treballa per tenir els baixos i poder donar-los-hi un altre ús social

La Paeria de Balaguer està intentant comprar la casa de la coneguda 'Escrivana', que en morir sense testament, les seves propietats van passar a mans de la Generalitat.

Balaguer
REDACCIÓ

És el que es coneix com a herència intestada, és a dir, aquelles herències que no tenen testament i que provoquen que sigui la llei la que decideixi qui i en quina proporció heredi els béns del difunt. En aquest cas, en tractar-se d'un habitatge se l'ha quedat el Govern de la Generalitat però l'Ajuntament de Balaguer es va interessar pels baixos de l'edifici i per això els vol comprar per poder donar-los-hi un ús. "Estem intentant fer-la nostra" explica l'alcalde, Jordi Ignasi Vidal,

FOTO: J. Marvà / La casa que el consistori vol comprar a la Generalitat

que afirma que "estem a l'espera que ens facin una oferta amb el preu". En aquest sentit, explica que "el preu que tenia el Govern a la pàgina web era inabastable" i "estem pendent que ens ofereixen un preu més assumible". La

iniciativa, doncs, es troba en una fase molt inicial i és per això que encara no hi ha cap decisió ferma sobre a què destinar els baixos d'aquesta casa, que està situada al centre històric, tot i que l'alcalde espera poder tenir-la "aviat".

FOTO: ACN/ El cap de Govern d'Andorra durant el discurs de presentació

sibilitat d'integrar nous elements a la seva llista. A més, va dir que també s'ha fet una comparativa amb diversos territoris, com ara altres microestats europeus, per concloure que el model andorrà és únic al món. La candidatura aglutina tretze monuments del

territori pirinenc, tant a la vessant atlàntica com a la mediterrània, que contribueixen a explicar la història de la construcció del coprincipat andorrà. L'alcalde de la Seu, Albert Batalla, considera que el fet que Andorra lideri la proposta la fa més viable.